

“Инновэйшн Инвестмент” ХК-ийн Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн хурлын
2025 оны 02 дугаар сарын 07-ны өдрийн 05/24 тоот тогтоолын
1 дугаар хавсралтаар батлав

“ИННОВЭЙШН ИНВЕСТМЕНТ” ХК ЭРСДЭЛИЙН УДИРДЛАГЫН ЗААВАР

НЭГ. НИЙТЛЭГ ҮНДЭСЛЭЛ

- 1.1. Эрсдэлийн удирдлагын заавар нь “Инновэйшн Инвестмент” ХК-ийн үйл ажиллагааны эрсдэлийг бууруулах, урьдчилан сэргийлэх зорилгоор үр дүнтэй арга хэмжээ авч хэрэгжүүлэх болон түүнд холбогдох бусад харилцааг зохицуулахад оршино.
- 1.2. Энэхүү заавраар зохицуулагдаагүй харилцааг Монгол улсын хууль тогтоомж, Санхүүгийн зохицуулах хороо /цаашид энэхүү журамд “Хороо” гэх/-оос баталсан журам, болон бусад эрх зүйн актаар зохицуулна.

ХОЁР. ЭРСДЭЛИЙН УДИРДЛАГА

- 2.1. Төлөөлөн удирдах зөвлөл /ТУЗ/ нь байгууллагын үйл ажиллагааны бүхий л эрсдэл, санхүү ба хуулийн хэрэгжилт болон бусад эрсдэлийн удирдлагаар хангах нэгдсэн үйл ажиллагааг хариуцна. Гүйцэтгэх удирдлага эрсдэлийн удирдлагын хөтөлбөрийг боловсруулан хэрэгжилтэд нь хяналт тавина.
- 2.2. Компани нь COSO /The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission/-ийн гаргасан Байгууллагын эрсдэлийн удирдлагын загвар (Enterprise Risk Management “ERM”)-ыг ашиглан, эрсдэлийг тодорхойлж, үнэлгээ хийнэ.

ГУРАВ. ЭРСДЭЛИЙН УДИРДЛАГЫН ҮНЭЛГЭЭ, ҮЕ ШАТУУД

- 3.1. *Эрсдэлийг тодорхойлох:* Тулгарч буй хүндрэлийг шийдвэрлэх болон бизнесийн цар хүрээг нэмэгдүүлэх, гуравдагч талын харилцаа, гадаад зах зээлээс хамаарсан, эсхүл зохицуулалтын орчинд гарсан өөрчлөлт зэргүүдээс үүсэх магадлалтай эрсдэлийг байгууллагын бүхий л түвшинд дараах хүчин зүйлсийг харгалзан тодорхойлно. Үүнд:
  - 3.1.1. эрсдэлийн шинж чанар /nature of the risk/ - хаана, хэзээ, ямар үйл явдал;
  - 3.1.2. эрсдэлийн эх үүсвэр /source of the risk/ - ямар хүчин зүйлс, хүн, үйл ажиллагаа;
  - 3.1.3. эрсдэлийн шалтгаан /cause of the risk/ - шууд болон шууд бус шалтгаан;
  - 3.1.4. эрсдэлийн нөлөө /effect of the risk/ - үүсэх үр дагавар, хамгийн сөрөг нөлөө.
- 3.2. Эрсдэлийг тодорхойлохдоо байгууллагад өмнө нь аливаа торгууль, шийтгэл ногдож байсан эсэх, комплайнсын хөтөлбөр боловсруулах гарын авлага эрсдэлийн болон дотоод аудитын тайлан, харилцагчдын өргөдөл гомдол, хэвлэлийн мэдээ, зохицуулагч байгууллагын үйл ажиллагаа зэрэг түүхэн датаг ашиглана.
- 3.3. *Эрсдэлийг хэмжих:* Эрсдэлийн нөлөөллийн хүчин зүйлсийг ач холбогдлын түвшингээр нь ангилж, хэмжих ба эрсдэлийг хэмжихэд ашиглаж буй арга зөв эсэхийг тогтмол шалгана.
  - 3.2.1. Эрсдэлийг гүйлгээ бүрээр, багцын хүрээнд, байгууллагын хэмжээнд үнэлэх бөгөөд эрсдэлтэй харилцагч, гүйлгээний хэмжээний өсөлт зэрэгт тусгайлан анхаарал хандуулан ажиллана.
  - 3.2.2. Эрсдэлийг чанарын болон тоон хэрэгслүүдийг ашиглан хэмжинэ.

- 3.2.3.1. Чанарын хэрэгсэл /Qualitative tools/ нь бизнесийн үйл ажиллагаа болон аливаа эрсдэл тулгарах шалтгааныг дүрслэн харуулсан эрсдэлийн зураглал /risk map/-ыг Хавсралт№1-д эрсдэл тохиолдох магадлал /likelihood/ болон нөлөөллийн цар хүрээ /impact scale/ Хавсралт№2-ын ашиглана.
- 3.2.3.2. Тоон хэрэгсэл /quantitative tools/-ийг нь элбэг олдцотой, цуглуулах болон босго тогтооход хялбар зэрэг шинж чанартай үзүүлэлтэд суурилна. Жишээлбэл:
- (a) хууль тогтоомж, дүрэм, журам зөрсөн тохиолдол;
  - (b) мөнгө угаах талаар сэжигтэй гүйлгээний тайлан, шинжилгээ;
  - (c) шинээр зохицуулалтын арга хэмжээг хэрэгжүүлэхэд гарах зардал;
  - (d) харилцагчдаас зохицуулагч байгууллагад гаргасан өргөдөл, гомдол;
  - (e) харилцагчдаас ирсэн санал, гомдол;
  - (f) зохицуулагч байгууллагаас ногдуулсан шийтгэл, торгуулийн хэмжээ;
  - (g) хяналт, шалгалт хийгдсэн тоо;
  - (h) ёс зүйтэй холбоотойгоор ажилчдаас авсан судалгааны дүгнэлт;
  - (i) хөрөнгө оруулалтын чиглэлээр дүрэм, журам зөрчсөн өөрийн гүйлгээ;
  - (j) залруулах арга хэмжээг цаг алдаж авсан тохиолдлын тоо зэрэг.
- 3.4. *Эрсдэлийг удирдах:* Байгууллага эрсдэлийн хэмжээг бууруулах, гарах сөрөг үр дагаврыг багасгах зорилгоор хүлээн зөвшөөрөхүйц бага түвшинд барих эрсдэлийн удирдлагыг хэрэгжүүлнэ.
- 3.5. Эрсдэлийг удирдах, бууруулахад дотоод дүрэм, зааврын хүрээнд ажилтнуудыг сургах, чиг үүргийн давхардлыг арилгах, гүйлгээг баримтжуулах ба хөдөлмөрийн аюулгүй байдал алдагдах, байгалийн гамшигт үзэгдэл тохиох, хулгай, терроризм зэрэг байгууллагад ноцтой хохирол үзүүлж болзошгүй зүйлсээс техник хэрэгсэл, програм хангамж, тоног төхөөрөмжийг хамгаалах зэрэг аргуудыг ашиглана.
- 3.6. Эрсдэлийн үнэлгээний үр дүнд эрсдэлд үзүүлэх хариу арга хэмжээг тодорхойлох ба хариу арга хэмжээний төлөвлөгөөг боловсруулж хэрэгжүүлнэ.
- 3.7. Эрсдэлийг удирдах харилцан адилгүй чиг үүрэгтэй, өөр түвшин бүхий загвартай байна. Үүнд:
- 3.7.1. Оффис буюу харилцагчдад үйлчилгээ үзүүлдэг ажилтнуудад дараах дотоод хяналтыг хэрэгжүүлнэ. Үүнд:
- 3.7.1.1. эрсдэлийг илрүүлнэ, үнэлнэ, бууруулна, хянаана, мөн мэдээлнэ;
  - 3.7.1.2. эрсдэлийг шууд удирдаж, дотоод хяналтыг хэрэгжүүлнэ.
- 3.7.2. Дотоод хяналт шалгалт, аюулгүй байдлын хамгаалалтад комплайнсын дараах үйл ажиллагаа, чиг үүрэг багтана. Үүнд:
- 3.7.2.1. эрсдэлийн хөтөлбөрийг боловсруулж, хэрэгжүүлнэ;
  - 3.7.2.2. байгууллагын бодлогын баримт бичиг, дүрэм, журам боловсруулна;
  - 3.7.2.3. тулгарч буй асуудлыг тодорхойлон үнэлгээ хийх, зөвлөмж өгөх, цаашид авах арга хэмжээг төлөвлөн хэрэгжүүлэх замаар эрсдэлийг удирдана;
  - 3.7.2.4. стратеги болон эрсдэлтэй холбоотой дээрээс доошоо чиглэлд санал гаргана.
- 3.7.3. Байгууллагын хараат бус дотоод аудит дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ. Үүнд:
- 3.7.3.1. олон улсын стандартын дагуу аудит хийнэ;

3.7.3.2. байгууллагын удирдлагад үр дүнтэй механизмаар мэдээлнэ.

ДӨРӨВ. ЭРСДЭЛИЙН УДИРДЛАГЫН АЛБА

- 4.1. Компани нь өөрийн үйлчилгээнд гарч болох эрсдэлийг тодорхойлох эрсдэлийн удирдлагын албатай байна.
- 4.2. Эрсдэлийн удирдлагын алба нь үнэт цаасны зах зээлийн арилжааны төлбөрийн үйл ажиллагаа эрхлэхэд учирч болох эрсдэлийг үнэлэх, эрсдэлийг удирдах дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ.
  - 4.2.1. Компанийн үйл ажиллагаанд учирч болох /зах зээлийн эрсдэл, төлбөрийн чадварын эрсдэл, үйл ажиллагааны эрсдэл/ эрсдэлийн удирдлага, бодлогыг боловсруулж мөрдөх;
  - 4.2.2. Санхүүгийн болон үйл ажиллагааны эрсдэлийн удирдлагын талаар баримтлах журам, заавар, гарын авлагуудыг боловсруулан хэрэгжүүлэх, хэрэгжилтэд хяналт тавих, тайлагнах;
  - 4.2.3. Эрсдэлийн удирдлагыг сайжруулах талаар судалгаа, шинжилгээ хийж, санал боловсруулах,
  - 4.2.4. Компанид учирч болзошгүй үйл ажиллагааны эрсдэлийг холбогдох газар, нэгжүүдтэй хамтран тодорхойлж үнэлэх, хяналт тавих, тайлагнах,
  - 4.2.5. Компанийн хэвийн үйл ажиллагааны тасралтгүй байдлыг хангах, онцгой нөхцөл байдлын төлөвлөгөөний хэрэгжилтэд хяналт тавих,

ТАВ. ЭРСДЭЛИЙГ МЭДЭГДЭХ

- 5.1. Үйлчилгээтэй холбоотой ажил эрхэлж буй ажилтан нь аюул эрсдэлийг тодорхойлсон даруйдаа холбогдох албан тушаалтанд нэн даруй мэдэгдэнэ.
- 5.2. Учирч болзошгүй эрсдэлийг тооцоолох зорилгоор эрсдэлийн үнэлгээ хийдэг мэргэжлийн байгууллагаар эрсдэлийн үнэлгээ хийлгэж болно.

ЗУРГАА. ЭРСДЭЛИЙН САН

- 6.1. Үйлчилгээнээс системд учирч болзошгүй эрсдэлээс хамгаалах зорилгоор Компани нь эрсдэлийн санг байгуулж болно.
- 6.2. Компанийн эрсдэлээс хамгаалах сангийн эх үүсвэр нь компанийн санхүүгийн тайлангийн тайлант үеийн цэвэр ашгаас хуваарилагдсан байна.
- 6.3. Эрсдэлийн санг тухайн санхүүгийн тайлангийн тайлант үеийн цэвэр ашгийн 5 хувьтай тэнцүү хэмжээгээр тооцон бүрдүүлнэ.
- 6.4. Энэхүү журмыг зөрчсөн албан тушаалтанд холбогдох хууль тогтоомж, зааврын дагуу хариуцлага хүлээлгэнэ.

“ИННОВЭЙШН ИНВЕСТМЕНТ” ХК

---oOo---

Эрсдэлийн түвшний зураглал

/Магадлалыг үр дагавартай харьцуулснаар эрсдэлийн үнэлгээний тооцоо оноогоор гарна./

ТОХИОЛДОХ МАГАДЛАЛ	ҮР ДАГАВАР				
	1	2	3	4	5
5 (Шар)	10 (Улбар шар)	15 (Улаан)	20 (Улаан)	25 (Улаан)	
4 (Ногоон)	8 (Шар)	9 (Улбар шар)	16 (Улаан)	20 (Улаан)	
3 (Ногоон)	6 (Шар)	14 (Улбар шар)	14 (Улбар шар)	15 (Улаан)	
2 (Ногоон)	4 (Ногоон)	6 (Шар)	8 (Шар)	10 (Улбар шар)	
1 (Ногоон)	2 (Ногоон)	3 (Ногоон)	4 (Ногоон)	5 (Улбар шар)	
НӨЛӨӨЛӨЛ					

1-4 МАШ БАГА ЭРСДЭЛТЭЙ БУЮУ ЭРСДЭЛГҮЙ
5-8 БАГА ЭРСДЭЛТЭЙ Өөрчлөгдөж болзошгүйг анхаар !!!
9-14 ЭРСДЭЛТЭЙ Аюулд хяналт тогтоо !!!
15-25 ӨНДӨР ЭРСДЭЛТЭЙ Бүү хий! Удирдлагадаа мэдэгд

Тохиолдох магадлал, нөлөөллийн цар хүрээний ангилал

Тохиолдох магадлал		Нөлөөллийн цар хүрээ	
Ангилал	Тайлбар	Ангилал	Тайлбар
Байнгын /frequent/	Жилд нэгээс дээш удаа /Хөтөлбөр хэрэгжих хугацаанд тохиолдох магадлал 90%-с дээш/	Маш аюултай /extreme/	<ul style="list-style-type: none"> Маш их хэмжээний алдагдал Олон улсын хэмжээнд байгууллагын талаарх сөрөг мэдээ удаан хугацаанд тарах Зах зээлд эзлэх хэмжээ буурах Өндөр хэмжээний торгууль, шийтгэл Албан хаагчид эсхүл харилцагчид зэрэг гуравдагч этгээдэд ноцтой хохирол учрах
Болох магадлалтай /likely/	Жилд нэг удаа /Хөтөлбөр хэрэгжих хугацаанд тохиолдох магадлал 65-90%/	Аюултай /major/	<ul style="list-style-type: none"> Их хэмжээний алдагдал Улсын хэмжээнд байгууллагын талаарх сөрөг мэдээ удаан хугацаанд тарах Зохицуулагч байгууллагаас ноцтой арга хэмжээ авах шаардлага үүсэх Албан хаагчид эсхүл харилцагчид зэрэг гуравдагч этгээдэд учирсан хохиролд хязгаарлагдмал хэмжээнд туслах
Боломжтой /possible/	Жилд нэг удаа болох магадлалтай /Хөтөлбөр хэрэгжих хугацаанд тохиолдох магадлал 35-65%/	Дунд зэргийн /moderate/	<ul style="list-style-type: none"> Дунд хэмжээний алдагдал Улсын хэмжээнд хэвлэл мэдээллээр байгууллагын талаар сөрөг мэдээ цацагдах Зөрчлийн тухай мэдээллийг зохицуулагч байгууллагад хүргүүлж, зөрчлийг шуурхай арилгах арга хэмжээ авах Албан хаагчид эсхүл харилцагч зэрэг гуравдагч этгээдэд эмчилгээ шаардагдах
Ховор /unlikely/	Жилд нэг удаа байх магадлал бага /Хөтөлбөр хэрэгжих хугацаанд тохиолдох магадлал 10-35%/	Бага /minor/	<ul style="list-style-type: none"> Бага хэмжээний алдагдал Байгууллагын нэр хүндэд сөргөөр нөлөөлөх Зөрчлийн тухай мэдээллийг зохицуулагч байгууллагад мэдэгдэх хэмжээнд Албан хаагчид, харилцагч зэрэг гуравдагч этгээдэд маш бага хэмжээнд хохирол учирсан, эсхүл учраагүй
Маш ховор /rare/	Жилд нэг удаа байх нь ховор /Хөтөлбөр хэрэгжих хугацаанд тохиолдох магадлал 10%-с доош/	Маш бага /incidental/	<ul style="list-style-type: none"> Маш бага хэмжээний алдагдал Түр хугацаанд хэвлэл мэдээллээр шуугих Зохицуулагч байгууллагад мэдэгдэх шаардлагагүй Албан хаагчид эсхүл харилцагч зэрэг гуравдагч этгээдэд аливаа хохирол учраагүй.

**ИННОВЭЙШН ИНВЕСТМЕНТ ХК-ИЙН
ТӨЛӨӨЛӨН УДИРДАХ ЗӨВЛӨЛИЙН
ТОГТООЛ**

2025 оны 02 дугаар сарын 07-ны өдөр

Дугаар 05/24

Улаанбаатар хот

ЭРСДЭЛИЙН УДИРДЛАГЫН ЗААВАР БАТЛАХ ТУХАЙ

Монгол Улсын Компанийн тухай хуулийн 76 дугаар зүйлийн 76.1.13, Компанийн дүрмийн 9.6.17 дугаар заалтыг тус тус үндэслэн **ТОГТООХ нь:**

1. Инновэйшн Инвестмент ХК-ийн “Эрсдэлийн удирдлагын заавар”-ыг Хавсралт-1 ёсоор баталсугай.
2. Батлагдсан зааврыг үйл ажиллагаандаа мөрдөн, хэрэгжилтийг хангаж ажиллахыг Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн дарга болон гишүүд, Гүйцэтгэх захирал /Г.Эрдэнэмохн/ нарт үүрэг болгосугай.

ТӨЛӨӨЛӨН УДИРДАХ
ЗӨВЛӨЛИЙН ДАРГА

А.БАТТАМИР